

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ОДЕЉЕЊА ИНСПЕКЦИЈЕ ЗА ПОСЛОВЕ ДРЖАВНИХ ПУТЕВА ЗА 2020. ГОДИНУ

Надлежност инспектора Одељења републичке инспекције за државне путеве огледа се кроз надзор над спровођењем закона и других прописа, увидом у важеће опште и појединачне акте, евиденцију и другу документацију. Републичка инспекције за државне путеве врши инспекцијски надзор у складу са правима и дужностима из члана 104., и овлашћењима из члана 105. **Законом о путевима** („Службени гласник РС”, број 41/18, 95/18)

Рад републичке инспекције за државне путеве прилагођен је и усклашен са одредбама **Закона о инспекцијском надзору** („Службени гласник РС”, број 36/15, 44/18 и 95/18). Инспекцијски надзор се врши у складу са планом, проценом ризика и на основу налога за инспекцијски надзор. Саветодавне посете се спроводе у циљу обезбеђења законитости поступања надзираног субјекта.

Започето је електронско вођење евиденције о инспекцијском надзору, кроз систем е-инспектор.

У складу са чланом 44. тачка 1.-17. Закона о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, број 36/15, 44/18 и 95/18) којим су дефинисани елементи извештаја о делотворности инспекцијског надзора за 2020. годину, дајем следеће податке и информације са објашњењима о деловању, и то:

1) Број спречених или битно умањених настанка штетних последица (превентивно деловање инспекције) се може поделити у два вида, и то:

- *Заштита пута од недозвољених радњи*

Инспекција је имала значајан број поступања по питању недозвољених радова на државним путевима, посебно од суседа пута и трећих лица. Најизраженије активности на заштити државних путева су:

- привремено или трајно заузимање државног пута, које угрожава безбедност саобраћаја и употребну вредност пута;
- контрола извођење радова на државном путу који нису у вези са изградњом, реконструкцијом, одржавањем и заштитом пута, без претходно прибављених потребних одобрења и сагласности управљача пута, који угрожавају безбедност саобраћаја;
- контрола радова, посебно, испуштање течности на коловоз пута, спречавање одводњавања пута, просипање или бацање материјала на пут, замашћивање пута, постављање светлећих тела која на путу и других недозвољених радњи из члана 44, Закона о јавним путевима („Службени гласник РС“, бр. 101/05, 123/07, 101/11, 93/12, 104/13), а које угрожавају безбедност саобраћаја;
- контрола било каквог чињења којим би се могао оштетити пут или угрозити безбедност саобраћаја.

Рад се заснивао на вршењу инспекцијских надзора и превентивном деловању, посебно на државним путевима првог реда, са великим обимом саобраћаја јер је на њима процењен највећи ризик по безбедност саобраћаја. Инспекцијским надзорима и другим поступањима, сачувана је употребна вредност пута, отклоњени недостаци који су угрожавали безбедност саобраћаја, људске животе и материјална добра;

- *Редован инспекцијски надзор стања државних путева у складу са процењеним степеном ризика*, што подразумева утврђивање чинилаца који угрожавају људске

животе, материјална добра и безбедност саобраћаја, а то су :

Редован инспекцијски надзор стања државних путева у складу са процењеним степеном ризика, подразумева утврђивање чинилаца који угрожавају људске животе, материјална добра и безбедност саобраћаја, а то су :

- a) Контрола трупа пута
 - b) Контрола коловозне конструкције
 - c) Контрола путних објеката
 - d) Контрола опреме пута
 - e) Контрола саобраћајне сигнализације
 - f) Контрола зимског одржавања пута
 - g) Контрола периодичног одржавања путева
- 2) Обавештавање јавности, пружање стручне и саветодавне подршке надзираним субјектима или лицима која остварују одређена права у надзираним субјектима или у вези са надзираним субјектима, укључујући издавање аката о примени прописа и службене саветодавне посете, превентивним инспекцијским надзорима и другим активностима усмереним ка подстицању и подржавању законитости и безбедности пословања и поступања и спречавању настанка штетних последица по законом и другим прописом заштићена добра, права и интересе, са подацима о броју и облицима ових активности и кругу лица обухваћених тим активностима (превентивно деловање инспекције).**

Редовно су вршени инспекцијски надзори државних путева, у присуству представника ЈП „Путева Србије“ и извођача на редовном одржавању путева и то често и по њиховом захтеву. Циљ надзора је био откривање и отклањање недостатака, које угрожавају безбедност саобраћаја (то јесте процена степена ризика по безбедност саобраћаја), начин извођења радова у циљу смањења трошкова инвеститора и извођача, бољем ефекту рада и мањем утицају на одвијање саобраћаја у току радова). Инспекција је редовно указивала на уочене пропусте и на основу тога, покретала ванредне инспекцијске надзоре, којима су налагане мере за отклањање уочених неправилности и недостатака. Сарадња са надзорном службом ЈП „Путева Србије“ је задовољавајућа, а саветодавне посете су добро прихваћене и јасни су резултати на превентивном деловању.

Инспекција је редовно обавештавана о стању на путевима, од стране извођача и управљача државних путева, посебно о ванредним догађајима, недостатцима за које су процењени велики и критичан степен ризика по људе, безбедност саобраћаја и материјална добра. На основу обавештења, планиране су саветодавне посете и ванредни инспекцијски надзори. Посебна приправност је уведена за зимско одржавање путева, у смислу проходности путева, смањења степена ризика од појаве поледице на путевима, забране саобраћаја за поједине категорије возила или потпуне обуставе саобраћаја. Вршена је контрола давања информација о стању на путевима, у средствима јавног информисања и преко штаба зимске службе ЈПС.

Пружање стручне и саветодавне подршке, саветодавним деловањем се у већини ствари односи на стручна лица у локалним самоуправама (дирекцијама за одржавање општинских путева и улица у насељима (градовима), представницима месних заједница и представницима школа поред којих пролазе државни путеви првог и другог реда. Пружана је саветодавна подршка на терену и канцеларији и трећим лицима, суседима пута, у циљу сузбијања и превенције против извођења недозвољених радова на државним путевима.

3) Ниво усклађености пословања и поступања надзираних субјеката са законом и другим прописом, који се мери помоћу контролних листи;

Све радње инспектора усклађене су са важећим законима. Инспекцијски надзори су се изводили на основу контролних листа донесених од стране инспекције за државне путеве. Активности надзираних субјеката су путем инспекцијских мера и саветодавних посета, усклађивани са законским одредбама, посебно са Законом о путевима, ЗОБС-ом, и Законом о инспекцијском надзору, у циљу смањења и контролисања степена ризика.

4) Број откривених и отклоњених или битно умањених насталих штетних последица по законом заштићена добра, права и интересе (корективно деловање инспекције);

Редовним и ванредним инспекцијским надзорима, саветодавним посетама, праћењем стања на државним путевима, редовно је вршено отклањање недостатака. Обзиром на специфичност рада инспекције за државне путеве, и путева као линијских објеката, број недостатака је изузетно велики и дефинисан је у записницима. У сваком записнику о инспекцијском надзору деонице пута, констатовани су бројни недостаци. На основу процене ризика одређене су инспекцијске мере, а за недостатке са критичним степеном ризика су предузимане хитне инспекцијске мере. Рад је отежан ограниченим средствима која су на располагању за редовно, појачано и ургентно одржавање путева. Обавезно се водило рачуна о економској снази надзираног субјекта, у складу са чланом 25. став 3, Закона о инспекцијском надзору, посебно, јер би неумерен број и обим налога утицао на повећан степен ризика по путеве и безбедност саобраћаја.

Инспекцијским надзорима је спречен већи број лица да изводе недозвољене радове на државним путевима. Посебно је рађено на превенцији спречавања градње прилазних путева, заузећа пута и других недозвољених радњи, посебно по члану 44. Закона о јавним путевима. Посебно је значај дат саветодавним посетама на терену и пријему грађана у канцеларији, како ви се смањила штета на путевима, као и штета нанета самим извођачима и трећим лицима.

5) Број утврђених нерегистрованих субјеката и мерама спроведеним према њима;

Нерегистрованих субјеката није било јер су сви извођачи регистровани за делатност коју обављају (одржавање путева или делатност специфична субјекту који се налази у заштитном појасу државног пута). У вези са заштитом државних путева претежно се дешавало са физичким лицима, или регистрованим привредним субјектима за послове у грађевинарству.

6) Мере предузете ради уједначавања праксе инспекцијског надзора и њиховог дејства;

Уједначавања праксе инспекцијског надзора на нивоу Републике Србије и њиховом дејству, инспекција је обављала кроз састанке инспекције за државне путеве, координације од стране начелника службе, усвојеним плановима рада, редовним издавањем налога за инспекцијске надзоре од стране начелника, редовним састанцима и присуствовању инспекцијским надзорима представника ЈП „Путеви Србије“ и извођача, као и у поступањима у заједничким инспекцијским надзорима. У области заштите путева, надзори

се изводе према приоритетима, процени степена ризика, захтевима и обавезама управљача пута.

Ради уједначавања праксе инспекцијског надзора инспекција је предузимала следеће:

- a) Током 2020. године, уз помоћ контролних листи инспекције за државне путеве, се остварила уједначеност инспекцијске праксе и стандардизација инспекцијског надзора (стандардизација процедура и предмета надзора);
 - b) Предузет је пропорционалан број инспекцијских надзора сагласно степену ризика. Предузет је већи број контрола по пријавама корисника пута, који су уочавали тренутне појаве, које се односе на штетна чињења, а по опису се сврставају у ванредни надзор, који су препрека или могу да представљају препреку за безбедно одвијање саобраћаја.
 - c) Већи број надзора је спроведен у циљу провере достављених извештаја о стању на државним путевима и безбедности саобраћаја приликом пружања услуга у организовању Зимске службе, од стране Оперативних штабова, на нивоу управљача и по предузећима за путеве. Јесењи период 2020 године изузетно благе зиме је условио да се грађевинска сезона продужи и да се битно подигне квалитет државних путева другог реда редовним одржавање по члану 69. Закона о путевима.
- Центар за обавештавање доставља извештаје – о стању коловоза и осталих путних елемената и безбедности саобраћаја на државним путевима у зимским условима. Исти се достављају два пута дневно око 5 и 17 часова, а у случају ванредних догађаја обавесте о истом када је почeo и пошаљу извештај о успостављању редовног стања.
- d) Издају се записници са утврђеном формом и садржином која је проистекла из општег обрасца записника о инспекцијском надзору прописаном у Правилнику о општем обрасцу записника о инспекцијском надзору;
 - e) Сва решења су са истом формом издата надзираним субјектима са истим правним стандардима;

7) Остварење плана и ваљаности планирања инспекцијског надзора, нарочито о односу редовних и ванредних инспекцијских надзора, броју редовних инспекцијских надзора који нису извршени и разлогима за то, као и о броју допунских налога за инспекцијски надзор;

Планирање рада инспектора за анализирани период је било веома тешко, због:

- Стања државних путева, који се финансирају испод минимума;
- Ванредних догађаја са процењеним критичним нивоом ризика;
- Недозвољених радова на путевима;
- Елементарних и других непогода, саобраћајних незгода.

Рад инспектора се заснивао на ванредним инспекцијским надзорима, и планираним саветодавним посетама.

8) Ниво координације инспекцијског надзора са инспекцијским надзором кога врше друге инспекције;

Сарадња са другим инспекцијама је била са инспекцијом за друмски саобраћај, инспекцијом за друмски саобраћај, инспекцијом за железнички саобраћај, са републичком грађевинском инспекцијом, са општинским инспекцијама за путеве., припадницима МУП-а, Одељења саобраћајне полиције, као и Сарадња је била стална и континуирана, а информације од значаја за вршење инспекцијског надзора су размењиване по потреби.

9) Материјални, технички и кадровски ресурси које је инспекција користила у вршењу инспекцијског надзора и мерама предузетим у циљу делотворне употребе ресурса инспекције и резултатима предузетих мера;

Одељење инспекције за послове државних путева има пет извршилаца са седиштима у Београду, Краљеву, Крагујевцу, Зајечару и Нишу. Уредбом о категоризацији државних путева, укупна дужина државних путева износи 16 500км.

Стање државних путева, захтева стално присуство инспектора на путевима. Обезбеђена су 5 службена возила возила, преносни рачунари, мобилни телефони приступ интернету (мобилни модеми), електронски потпис и електронски налози, извештаји, решења и др. Обезбеђено је да инспектор где год да се налази може добити налог у реалном времену.

10) Придржавање рокова прописаних за поступање инспекције;

Придржавање рокова прописаних за поступање инспекције је у складу са Законом о инспекцијском надзору, налогом за инспекцијски надзор, планом инспекцијског надзора и степеном ризика. Изузетно се догађало да се рокови продужавају због сложености поступања, утврђивања нових чињеница и околности и због других разлога.

11) Законитост управних аката донетих у инспекцијском надзору (број другостепених поступака, њихов исход, број покренутих управних спорова и њихов исход);

У 2020. години, нису уложене жалбе на Решења инспектора и нема покренутих управних спорова.

12) Поступању у решавању притужби на рад инспекције, са исходима тог поступања, уз посебно истицање броја поднетих притужби и области рада на које су се односиле;
На поступање инспектора није било притужби.

13) Обука и други облици стручног усавршавања инспектора, односно службеника овлашћених за вршење инспекцијског надзора, са бројем тих обука и других облика стручног усавршавања и бројем инспектора, односно службеника овлашћених за вршење инспекцијског надзора који су похађали те обуке и друге облике стручног усавршавања;

Инспектори су похађали курс из управљање стресом , а стручно усавршавање инспектора трајало је 9 радних инспектор дана. Такође, у више наврата извршена је обука инспектора за примену Е-инспекције, за шта је утрошено 25 радних инспектор дана.

14) Иницијатива за измене и допуне закона и других прописа;

Инспекција је предала предлог измена контролних листи.

15) Мере и провере предузете у циљу потпуности и ажураности података у информационом систему;

Стално је вршено ажурирање података у информационом систему, што је узимајући у обзир да је са таквим начином рада тек отпочето, било оптерећујуће и трошено је доста времена. У даљем раду планирају се обуке фазе 2, повећаће се ефикасност рада инспектора.

16) Стане у области извршавања поверених послова инспекцијског надзора;

Извршење поверилих послова инспекцијских органа АПВ на путевима другог реда се непрекидно прати уз сталну размену информација и уз повремено организовање заједничких инспекцијских надзора.

Инспектори врше инспекцијски надзор на државним путевима и такво поступање заузима битан сегмент у погледу безбедности саобраћаја. Узевши у обзир недостатак финансијских средстава намењених за одржавање државних путева, и стање државних путева, рад инспектора је веома битан у ланцу свих видова одржавања и заштите путева. Посебно је неопходна континуална контрола рада ЈП „Путеви Србије“, на пословима одржавања, рехабилитације путева, у смислу налагања мера којима се отклањају недостатци на путу, који утичу неповољно на безбедност саобраћаја и употребну вредност пута. Повећаним обимом канцеларијског дела у поступању инспектора, као и рад у продукцији Е-инспектор који има у појединим поступањима елементарне недостатке и повремени прекиди у конекцији са сервером Е-инспектор, смањено је расположиво време инспектора на терену.

17) Сходима поступања правосудних органа по захтевима за покретање прекршајног поступка, пријавама за привредни преступ и кривичним пријавама које је поднела инспекција.

У току 2020. године због пандемије три инспектора је, према решењу министарства, обављало рад од куће у периоду од 01.04-08.05.2020. године, а један инспектор у периоду 01.04-30.06.2020. године. Од петог месеца, једна инспекторка је на боловању због трудноће.

Са расположивим људским ресурсима извршено је 639 инспекцијских надзора, поднешена су 15 захтева за покретање прекршајног поступка, 1 пријаве због привредног преступа и 2 кривичне пријаве. Немамо повратне информације о исходима поступка.

На основу анализе годишњих извештаја инспекција за државне путеве је остварила стратешки план за 2020. годину.

Табеларни показатељ делотворности рада инспектора, за 2020. годину:

Активност	Број предмета (јануар 2020 - децембар 2020)
Укупан број инспекцијских надзора	639
Редовни инспекцијски преглед	215
Ванредни инспекцијски преглед	396
Укупан број сачињених записника	415
Укупан број донетих решења	67
Укупан број сачињених службених белешки	634
Укупан број експедованих дописа/налога	793
Укупан број захтева за покретање прекршајних пријава	15
Укупан број поднетих пријава за привредни преступ	1
Укупан број поднетих пријава за привредни преступ	2

**Преглед постављених радних циљева инспектора
и збирни приказ њиховог извршења**

		ЦИЉЕВИ	БОДОВИ
Руководилац органа (утврђује од 3 до 5 циљева)	Руководилац сектора (утврђује од 5 до 7 циљева)	1. Реализовати годишњи план инспекцијског надзора у обиму од 95 %.	Реализовано – У 2020.години повећан број инспекцијских надзора извршено 121,64%
		2. Извршити најмање 225 инспекцијских надзора из делокруга одржавања државних путева	Реализовано – У 2020.години из делокруга одржавања државних путева извршено је 307 инспекцијских надзора, што је 136%
		3. Извршити најмање 100 инспекцијских надзора из делокруга заштите државних путева	Реализовано – У 2020.години из делокруга заштите државних путева извршено је 117 инспекцијских надзора, што је 117%
		4. Израђени су оперативни, месечни и годишњи планови и други извештаји у прописаним и задатим роковима.	Реализовано – У 2020.години израђени су оперативни, месечни и годишњи планови и други извештаји у прописаним и задатим роковима
		5. Ажурирати постојеће контролне листе и израдити недостајуће.	Реализовано – У 2020.години инспектори су ажурирали постојеће контролне листе и иновирали 16 контролне листе
		6. Унапредити компетенције инспектора у области инспекцијског надзора кроз специјализоване обуке које су инспектори похађали у трајању од најмање 3 дана по инспектору.	Реализовано- У 2020.години инспектори су похађали специјализоване обуке у трајању од укупно 5дана , односно 0,4 дана по инспектору

Начелник Одељења инспекције
за послове државних путева